

STRADA CERNICA

**Carmen Constantinescu
Victoria Gavril**

Strada Cernica începe din Calea Moșilor, în dreptul bisericii Sfinților și se întâlnește cu strada Negustori, astfel încât numărul 7 al străzii este despărțit printr-un gard de strada Negustori, pe partea numerelor impare. Probabil că nu întâmplător i s-a dat numele de Cernica întrucât casa de la numărul 7 aparținea în vechime Mănăstirii Cernica și casa de pe strada Negustori, lipită de aceasta, aparține acum Bisericii Ortodoxe Române (BOR).

Stradă mică, cu construcții puține, are patru case pe stanga și cinci case pe dreapta. Stilurile de construcție sunt foarte diferite, de la case cu prispă ca cea de la numărul 1A, la case de oameni înstăriți, cu construcția principală solidă și bogat ornamentată, chioșc și grajduri transformate ulterior în garaje și locuințe pentru servitori ca la numerele 2 și 4, până la blocuri din perioada interbelică (numărul 6 și 8) și blocuri moderne (numărul 10).

Am facut acest studiu în perioada 1988-1989, când această zonă urma să fie sistematizată, în sensul că toate casele erau demolate urmând a se construi cunoscutele blocuri cenușii.

Cercetarea pe teren și la arhive a fost realizată de muzeograful Florica Jebeleanu, Victoria Gavril și Carmen Constantinescu, iar fotografiile făcute de Oana Cohn.

Numărul 1 pe strada Cernica, colț cu calea Moșilor, este un teren viran(astăzi) îngrădit cu gard metalic și aici se află un parc auto.

Cernica 1A prezintă pe latura din stânga, perpendiculară pe stradă, un corp de casă. Este o casă bătrânească, parter, având pe fațada dinspre curte o prispă lungă și stâlpi de lemn fasonați pe fațada dinspre curte. Pe latura din dreapta a acestei curți se găsește o casă mare cu parter și etaj. Este o construcție din cărămidă cu acoperiș din țiglă. Prezintă deschideri rectangulare și în arc în plicintru(ușa și o fereastră de la o verandă închisă). Clădirea are ornamente în zidărie, cu alveole și firide la cornișă și ferestre.

Lipită de această construcție, și părând că face parte din ea, se găsește casa de la **numărul 1B**. Aceasta are un plan în formă de "L". Deasupra unei ferestre în arc, are ornamente în relief de trifoi cu trei foi. Pe partea dreaptă a curții se găsesc mici construcții (magazii).

La **numărul 3**, pe aceeași stradă, se află un bloc modern construit în anul 1960 (conform informării de pe teren), alcătuit din demisol, parter și patru etaje. Blocul are în total 15 apartamente, câte trei pe nivel, demisolul fiind folosit pentru instalații utilitare. Pe fațada stradală se află balcoane de-a lungul apartamentelor. Intrarea principală este direct din stradă, la mijlocul clădirii. Holul este pardosit cu marmură și are o supraînălțare cu trei trepte acoperite cu mozaic. În stînga blocului, direct din stradă, există un gang pentru intrarea mașinilor în curtea interioară.

Documentația de la Cartea Funciară, privitoare la proprietatea de la această adresă (fostă numărul 9), ne prezintă următoarea situație: în anul 1945, pe 350m², se afla o casă cu parter și etaj.

La parter existau cinci camere, hol, bucatărie și dependințe, iar la etaj trei camere și dependințe.

Ca proprietari figurau, la acea dată, Ion Radu și Osiar Karner (din strada Speranței nr. 35), în părți egale. Aceștia cumpăraseră de la: Alex. Nasta, director Marius Nasta, Egon Nasta, Irina Spandonide, Maria dr. Alexandru Atanasiu, Gh. Atanasius, ing. Alexandru Al. Atanasiu, Yvonne Petrescu, Dora Hagemann. Toți aceștia erau moștenitorii (din 1939) ai lui Ion Zlatco.

În Anuarul Bucureștiului din 1918 figurează la această adresă Ion Zlatco.

La data studiului nostru pe teren, apartamentele aveau statut de proprietăți mixte.

Pe strada Cernica la **numărul 5** se găsește o construcție cu fațada principală spre stradă. Casa este situată în plan îndepărtat față de stradă, în curte fiind multă vegetație precum și două alei care ocolesc un spațiu triunghiular. Din stradă, casa pare scundă, fațada fiind puțin ornamentată, dar având patru coloane la intrare (din care două adosate) și frontoane triunghiulare deasupra ușii și ferestrelor. Frontonul triunghiular ce se află deasupra ușii are o decorație circulară din zidărie. Holul clădirii, din care se deschid mai multe camere, este bogat ornamentat cu stucatură, console și elemente vegetale. Sobele casei sunt fabricate din teracotă.

La Cartea Funciară, informațiile sunt: pe 1350m², se găsea o casă numai cu parter având șase camere și dependințe. În perioada 1937-1946, mai multe persoane moștenesc această proprietate de la profesor universitar doctor Alexandru Obreja. Acești moștenitori sunt: Ana Portocală (născută Obreja), Maria Rădulescu (născută Obreja), Iuliana și Sofia Obreja (din strada Tighina nr. 11).

În Anuarul Bucureștilor din 1918 ca și în cartea de telefon din 1929, la această adresă figurează prof. univ. dr. Alexandru Obreja, iar în cartea de telefon din 1947 este menționat E. Fucs.

În anul 1989 casa era deținută în proprietate mixtă.

Casa de la **numărul 7** este situată la limita administrativă a străzii Cernica cu strada Negustori. Casa este amplasată cu fațada principală spre curte și se desfășoară după un plan

rectangular. Prezintă două intrări cu copertină în formă de scoică, din sticlă și fier forjat. Ușile de la intrare sunt din lemn sculptat cu ghirlande florale și geamuri givrate. Pe fațada dinspre stradă există două ferestre bipartite supraînălțate cu deschidere în arc mâner de coș, iar dedesubt sunt baluștrii. Și pe fațada principală se găsesc ferestre asemănătoare. Casa este construită din cărămidă și are acoperișul mansardat prevăzut cu multe lucarne. Deasupra intrării, acoperișul (din tablă) este supraînălțat.

Dosarul proprietății întocmit în 1941, care se găsește la Cartea Funciară, menționează următoarele: pe un teren de 900m², se găseau doua case, una la stradă, compusă din parter cu șapte camere și dependințe și o alta, în spate, cu doua camere și antreu. La data întocmirii dosarului, proprietatea aparținea Mănăstirii Cernica, ca donație din vechime, neexistând nici un act scris. Din informația obținută pe teren, am aflat că aceste construcții datează din anul 1870 și au aparținut bancherului Gheoghe Ionescu,

moștenite apoi de Eleutheriu Ionescu. După decesul acestuia în 1937, intră în posesia moștenitorilor lui.

Prin 1952-1953, proprietatea a fost naționalizată ca urmare a neplății impozitului. În anul 1968 au fost demolate camerele din spate.

În anul 1989, la data efectuării cercetării pe teren, imobilul aparținea IAL.

Pe colț cu Calea Moșilor, vis-à-vis de biserica Sfinților, la adresa de pe strada Cernica **numărul 2**, se află o curte triunghiulară cu trei corpuri de clădire. Două dintre ele sunt perpendiculare pe stradă, iar cel de al treilea este paralel cu aceasta. Se pare că acest al treilea corp de clădire a fost o construcție tipică pentru grajd, ulterior devenind garaj, depozit și locuințe pentru servitori. Casa de pe colț cu Calea Moșilor prezintă două fațade cu frontoane rotunjite în arc de cerc supraînălțate. Ferestrele sunt înalte, bipartite, cu ancadramente de zidărie și bolțari. Parterul este supraînălțat. Fațada de pe strada Cernica are intrarea pe două scări laterale care converg într-o marchiză din fier și sticlă. Tot la intrare se găsesc patru coloane adosate cu caneluri și capitele cu volute. Din stradă se observă la mijlocul acoperișului un luminator supraînălțat prin care trece și un coș de fum.

A doua casă, lipită de prima, are parterul mult supraînălțat. Intrarea se face pe opt trepte cu balustradă din beton și stâlpi rețezați la capătul de jos al scării.

În fața intrării principale se găsește o terasă mare, semicirculară cu balustradă din beton. Acoperișul, pe partea centrală a clădirii, este construit în formă de bulb de ceapă placat cu solzi din tablă. Intrarea este în arc în plinclintru cu fronton semicircular, deasupra lui aflându-se o lucarnă rotundă. Pe fronton se observă un medalion cu ghirlande vegetale (ca și la clădirea din față).

Ambele case au mai multe intrări, deschise, probabil, de-a lungul timpului.

Clădirea din spate, fostul grajd, transformat apoi în garaj și, probabil, mai târziu în locuință, are un fronton la intrare și un balcon din fier și sticlă care obturează ușa proiectată în arc în plinclintru. Acoperișul mansardat prezintă deschideri rotunde.

În anul 1989, clădirile erau proprietate IAL (de stat).

Pe strada Cernica la numărul 4, într-o curte mare, se află trei corpuri de clădire. Primul corp, ridicat pe un plan dreptunghiular, este o construcție masivă din cărămidă cu o bogată ornamentație în zidărie.

Clădirea are deschideri bipartite supraînălțate. Ferestrele sunt străjuite de câte doi pilaștri cu cornișă în arc deasupra și cu decorațiuni florale și capete de femeie dedesubt.

Cornișa proeminentă din zidărie pe console prezintă denticuli și muluri. Pe colțurile rotunjite ale clădirii există ornamentație florală având în centru un cap de femeie. Intrarea în casă se face pe cinci trepte de marmură albă cu balustradă și bare metalice. Ușa este în arc în plinclintru cu un fronton triunghiular, timpan cu flori și mascheron. Tot la intrare se observă doi pilaștri cu capitele corintice și caneluri.

În continuarea clădirii principale, se găsește un al doilea corp de clădire cu parter și etaj.

În stânga în spate, se află grajdul, depozitul de fân și camerele pentru servitori. Această construcție specifică acelor timpuri a fost ulterior transformată în garaj și la etaj, camere de servitori.

Etajul este prevăzut cu un balcon cu balustradă din fier pe console din zidărie. În curte se mai află un chioșc rotund cu acoperiș țiguit.

Interioarele sunt foarte bogat ornamentate cu elemente florale, console, rozete la lămpi și capiteluri. Holul are stucatură, luminator, medalioane octogonale cu fructe și frunze. Deasupra ușilor există capitele ornamentale și medalioane ovale cu capete de femeie. Casa are sobe de teracotă verde și maron și cahlă în retragere cu motive geometrice și florale.

Dosarul casei a fost întocmit în anul 1941 și ne arată că pe un teren de 922 m², se afla o casă cu șapte camere, antreu și dependințe. La acea dată, proprietari erau Margareta Frunzescu (născută Velicu) și Ana Bâzgan (născută Frunzescu).

Anuarul Bucureștilor din anul 1918 consemnează că la această adresă locuia Iancu

Rainoff.

În Cartea de Telefon din anul 1929 este menționat avocatul Constantin Frunzescu, iar în cea din 1947, la aceeași adresă, inginerul Ion Bâzgan.

În anul 1988, imobilul era proprietate particulară.

La adresa strada Cernica **numărul 6** se

găsește un bloc de locuințe, construcție interbelică, cu demisol, parter și cinci etaje. Construcția are un plan neregulat. Fațada dinspre stradă are deschideri rectangulare tripartite și pe casa scării, deschideri rotunde. Pe toată lungimea fațadei stradale, balcoanele sunt deschise, cele din spate având formă de loggie. Partea din spate a blocului are șase etaje.

Intrarea se face pe latura din dreapta, prin curte.

Holul este pavat cu mozaic cu motive de covor în culorile galben, alb și albastru. Din hol, urcând șase trepte se ajunge la lift și la scara interioară. Pe colțul din dreapta al fațadei exterioare a clădirii este fixată o placă comemorativă din marmură albă cu următorul text:

”În această casă a locuit între 1975-1993 părintele prof. dr. Dumitru Stăniloae cu soția sa Maria. S-a pus această placă comemorativă spre cinstirea memoriei marelui teolog și mentor al spiritualității ortodoxe române”.

”Asociația de locatari”.

Demisolul conține instalații tehnice, cu centrală termică, hidrofor, camera fochistului și camere de serviciu.

Dosarul blocului de la Cartea Funciară arată că la această adresă se găsește un bloc cu șase etaje. De la etajul 1 la etajul 5 se găsesc 23 de apartamente, la etajul șase se găsesc două camere iar la subsol-un apartament.

În anul 1937, Marcu Goldbraun, Sofia colonel Thibalt și Pincu Goldbraun, în calitate de moștenitori ai lui Herman Goldbraun vând inginerului Alexandru Ettinger și domnișoarei Florica Ettinger un teren situat între numerele 4 și 6, teren ce făcea parte integrantă din imobilul de la numărul 6 ce aparținuse lui Herman Goldbraun. Tot în anul 1937, Rosa Weissman, moștenitoare și ea a lui Hermann Goldbraun, vinde partea ei de teren lui Alexandru și Florica Ettinger.

De-a lungul timpului, Alexandru și Florica Ettinger au încheiat și alte acte de vânzare-cumpărare și schimb pentru numeroase apartamente din acest bloc.

În anul 1989, apartamentele acestui bloc erau proprietate particulară.

Lipit de construcția de la numărul 6, se găsește blocul de pe strada Cernica numărul 8. Este constituit din demisol, parter, două etaje și mansardă. Etajele 1 și 2 au câte o cameră în decroș care se continuă cu un balcon și o mică cornișă în zidărie. Blocul prezintă deschideri dreptunghiulare și rotunde iar pe fațada estică, în curte, sunt proiectate trei deschideri dreptunghiulare foarte înguste, de sus până jos pe casa scării. Mansarda este în retragere cu ferestre mici, pătrate. Clădirea are opt apartamente.

Cartea Funciară ne dă următoarele date: pe un teren de 220m² se află o casă cu subsol, parter, două etaje și mansardă, având în total 15 camere, 3 holuri și dependințe.

În anul 1941 casa era în proprietatea lui Feitelsohn Miron, Eliza, Alexandra și Soraya Berta.

În anul 1947, Miron și Marienu Feitelsohn cumpără de la Isodor Fillman un apartament la parter iar Eliza și Carol Cornișteanu, de la același proprietar, un apartament la etajul întâi.

În anul 1989, imobilul era proprietate particulară.

Pe strada Cernica la **numărul 10**, colț cu strada Negustori, la data cercetării noastre pe teren(1989), se găsea o curte ” cap de perspectivă”, în unghiul format de cele două străzi. Curtea era încadrată pe patru laturi de construcții. Aceste construcții erau formate din două pivnițe mari și camere de locuit, cu uși și ferestre rectangulare și cu frize canelate. Toate acestea alcătuiau o curte interioară cu un culoar lung din care se pătrundea în camere. Careul era închis de o cameră la stradă, casa având un plan neregulat. Acoperișul era din tablă, în patru ape, iar casa era construită din cărămidă. Fațada

principală, pe colț, avea două uși și două vitrine de prăvălie. Pe strada Cernica era o altă intrare din stradă, cu ușă și ferestre bipartite supraînălțate. Pe centrul clădirii se afla un fronton triunghiular, orb, iar cornișa din zidărie nu avea ornamente. Ferestrele aveau ancadrame simple din zidărie. Aici a fost cârciuma lui Ion Bonoiu, apoi un centru de achiziții ICVA precum și două ateliere ale Fondului Plastic.

Documentația privitoare la această adresă de la Cartea Funciară specifică: pe 285m² teren, exista o casă cu șase camere, dependințe și prăvălii. În 1894, Maria și Ion Pascu cumpără o jumătate de teren de la Demostene Cavadia, cealaltă jumătate având-o moștenire de la tatăl defunct Nicolae Ionescu. În anul 1945 proprietatea aparținea Ioanei și lui Grigore Bonciu care o cumpăraseră de la familia Pascu.

În anul 1989, statul proprietății era mixt.

Astăzi(2005), toate vechile construcții au fost demolate și în locul lor s-a construit un bloc modern cu demisol, parter, șase etaje, cu balcoane lungi pe întreaga fațadă și instalații tehnice moderne.

*

*

*

Cartea Funciară de la Arhivele Municipiului București nu ne oferă prin dosarele proprietăților prea multe date, unele case neavând nici un fel de documentație. Lipsa acestor informații ne pune în imposibilitatea de a oferi date precise cum ar fi: nume de arhitecți, constructori sau antreprenori, autorizații sau ani de construcție.

Din cercetarea noastră efectuată pe teren în anul 1989 am obținut de la locatari binevoitori unele informații fără ca ele să constituie certitudini.

Situația proprietăților era variată. Locatarii dețineau casele sau apartamentele în regim de proprietate particulară, de stat (IAL) sau mixtă.

Toate imobilele aveau funcționalitatea de locuință, cu excepția casei de la numărul 10, care avea un corp de construcții ce adăposteau ateliere și magazine.

Structura socio-profesională a zonei era dominată de intelectuali activi sau pensionari precum și de alte categorii:

- studii superioare-medici, ingineri, economiști, profesori, arhitecți, juriști, farmaciști, un preot, un ofițer, un ghid turistic
- studii medii-tehnicieni, funcționari, desenatori, operatori contabili, controlori de calitate
- muncitori-gestionari, șoferi, instalatori, fochiști, electricieni
- de asemenea, pe stradă, se regăsesc un mare număr de pensionari dar și elevi, studenți, preșcolari și casnice.

Aspectul arhitectural al străzii este unul obișnuit în vechiul București, cu stiluri diferite de construcții.

Compensația lipsei de informații de la Cartea Funciară privitoare la strada Cernica a venit prin faptul că în aceleași dosare am găsit, ca locuind acolo, numele unor mari personalități românești.

Primul și cel care a dat după 1993 numele actual al străzii(strada Părintele Stăniloae) este profesorul universitar doctor Dumitru Stăniloae (1903-1993) care a locuit în perioada 1975-1993 într-un apartament la etajul I în blocul de la numărul 6 după cum indică și placa comemorativă menționată mai sus.

Născut la Văleni, lângă Brașov, își efectuează studiile la Liceul Andrei Șaguna din Brașov și studiile universitare la Cernăuți și București, primind o bursă la Munchen pentru studiul aprofundat al Bizantinologiei și Dogmaticii. Își desăvârșește studiile la Paris, Berlin, Constantinopol. În anul 1932 este hirotonisit preot și în anul 1936 devine rectorul Academiei Teologice din Sibiu. În anul 1947 este transferat la Facultatea de Teologie a Universității București, la catedra de "Ascețică și Mistică".

În anul 1959 este arestat și condamnat la închisoare, fiind eliberat în anul 1963. Este reintegrat la Facultatea de Teologie. Conferențiază la mai multe facultăți europene și americane. A primit titlul de Doctor Honoris Causa al universităților din Salonic, Paris, Belgrad, Atena, București, etc. A lăsat mai multe lucrări teologice și filozofice cum ar fi: "Ortodoxie și românism", "Tratatul de teologie dogmatică ortodoxă", "Rugăciune, libertate, sfințenie", "Filocalia"(în mai multe volume), etc.

În casa de la numărul 3 a locuit profesorul doctor Alexandru Obregia(1860-1937). Doctor în medicină și chirurgie al Facultății de Medicină din București. Începând cu anul 1898 a lucrat patru ani în clinici și laboratoare germane și franceze, pentru ca, la întoarcerea în România, să ocupe funcția de medic primar la Spitalul Mărcuța și de profesor de psihiatrie la Facultatea de Medicină din București, până la pensionarea sa din anul 1934. Doctorul Alexandru Obregia a lărgit mult orizontul în domeniul psihiatriei conducând nu numai

